

Katedra kulturních a náboženských studií

Autor práce: **Michaela Kvasnicová**

Název práce: **Možnosti začlenění muslimů do české společnosti pomocí procesů**

vzdělávání: příklad muslimské komunity v Praze

Vedoucí práce: Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

Bakalářská práce Michaely Kvasnicové se věnuje problematice začlenění muslimských studentů v Praze, ať již dřívějších nebo současných, a zdůrazňována je role vzdělávacího procesu. Jedná se o práci, která zdůrazňuje sociální problematiku začlenění a odkazuje na možnosti mezilidských kontaktů a nejsou tolik zvýrazňovány náboženské aspekty na úkor mezilidského soužití.

Autorka si nejprve definovala nezbytné pojmy potřebné pro uchopení celé práce a poté se zaměřila na vzájemné evropsko-muslimské vztahy, stejně jako na česko-evropské historické vazby. Ty samozřejmě vychází poměrně stroze, protože české prostředí nemá s muslimskými zeměmi až tak živé vzájemné vztahy jako jiné evropské státy. Následně se autorka věnuje procesu začlenění, přičemž dochází k poměrně zásadnímu bodu pro celou práci – že je důležité sledovat spíše sociální problematiku, která je nezbytně spojená s pojednáním o mezilidských vztazích, než aby bylo odkazováno na relevanci náboženských imperativů. Těm se však ve své práci nevyhýbá. Poté se autorka zaměřuje na procesy vzdělávání a tyto procesy se snaží propojit s muslimy žijícími v České republice, respektive v Evropě. V praktické části se věnuje výzkumu a následně dochází k závěru, že ačkoliv je obraz muslimů ve vzdělávacím procesu ovlivněn tolerantním prostředím vzdělávacích institucí, zároveň je vůči nim namířen negativní mediální obraz, který muslimům komplikuje život. A právě (nejen) v této otázce je důležitá vazba na muslimskou komunitu v České republice.

Při pozorném pročtení práce se nabízí otázka, zda lze skutečně uchopit vzdělávací procesy, jak je autorka popisuje, jako plně relevantní ve vztahu k muslimské menšině. Je zde samozřejmě nasnadě situace, že v českém prostředí nebyla problematika muslimů vlastně vůbec řešena (až na několik málo zdrojů) a autorka se nemůže až tolik opřít o studium sekundární literatury jako by bylo v jiných bakalářských pracích obvyklé. Přesto jsou vzdělávací procesy popsány relativně rigidním způsobem.

Dalším důležitým bodem je prolnutí terénního výzkumu a bakalářské práce. Z celé bakalářské práce se jeví jako poměrně zásadní, že výsledky výzkumu až překvapivě konvenují

s teoretickým vymezením práce. Přesněji řečeno, autorka popsala v teoretické části procesy, které se následně potvrdily v terénním výzkumu a to se jeví jako krajně neobvyklé. Nabízí se tak otázka, kde se tato vzájemná souvztažnost bere? Jak si autorka vysvětluje, že výsledky výzkumu vlastně konvenují s teoretickým zázemím práce? V kvalitativním výzkumu není běžnou praxí, že by docházelo až k takovému potvrzování stanovisek respondentů a teorie. Je tomu snad proto, že máme málo informací ze sekundární literatury? Případně je zde jiné vysvětlení? Na to by se autorka měla zaměřit při obhajobě své bakalářské práce.

Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

V Praze dne 24.5. 2023